

DIRECTION
DU JOURNAL
MEDJMOUA-I-AHBAR
Bureau: 65 Grand'Rue de Péra

8. ԹՕԼԱՅԵԱՆ ԿԻՆՈՄԱՏԻՆԻԿԱԿԱՆ ԴԻՄԵՆՏԱԿԱՆ ԿՈՄԻՏԵ

Ծաբօնլուար՝ իշգալ ի թախքէրի մէ
մալիքին իտարէօնի ելլէրինէ ալրպ, մէ
մալիքի մէզգելւէ էհալիսիլլէ րաեէթ ին
սանիեէթ քարաանէ մուամէլէ ի թմէքտ
վէ հէր սաթըն ալադգարը շէյլէրին պէ
տէլլինի նազտէն էտէմէքտէ աիլլէր
Պինսէն ալէյհ եօլլարը իւզգրինէ բէ
չօզ էրգազ կէթիրլլմէքտէ, վէ պիզգալ
Մանչուրի էհալիսի՝ Ծաբօնլուարըն մու
վին վէ միւտաֆիլէրի պուլունմազու
տըրլլար: Մէզքելւր մէյմէքէթլէրին էհա
լիսի Չինիլի ասքըրլէրտէն յուտէրինէ պէտ
մուամէլէ կէրօրիլլէր քի, Ծաբօնլուա
րը՝ քէնտիլլէրինէ տիւշմէ տէյլլ, ատէ
թա տօպթ աոտ իտիեօրլար:

ՃԱՐՔՆԻԱՏՈ ՂԱԶԻԹԱՃԸԼԸ

Ճարքն էհալիսի էվրօրա մէտնիէթի-
նէ մաիլ օլարադ, պուռնուռն րէք չօգ
չէյլէրինէ թէվիթի հարէքէթ իթտիկի
ճիհէթէ, զազէթաճըլըզ հագգընտա
տաիսի պի գայտ տուրմամը տըր: Եւօյ-
լէ քի, պուռնտան 30 սէնէ էվլէրինէ գա-
տար զազէթա քէլիմէսի Ճարքնուլար
իչին մէճհուլ օլտուղու հալտէ, պու-
րիւնքի կիւն Ճարքնիս քաթիթաթը օ-
լան Թօքիօ շէհրինտէ 400տէն գիւտտէ
զազէթա վէ 300 գատար րիտալէի մէվ-
գուլթա թապ իտիմէքտէ տիր:

Ճարքնիտա զազէթաճըլըզն միւէս-
սիսի Գիշիտա-Կինգօ իսմինտէ պիս էճ-
գաճը օլմուշ տուր:

Օլ վազթըն Ճարքն թաճիլլէրի՝ իլան-
լարընը նէլը իթտիլլէճէ զազէթալարը
օլմաւորընտան, ֆադաթ րէզլամըն վէ
իլանթըն՝ թիճարէթտէ էլէվմիէթիինի
անլամըլ օլտուղլարընտան, օտուռն եւ-
ղըլար իլէ մաթպու քիւշիւք քեաղըտ
բարչալարընը էվլէրէ տաղըտըլար, եւ-
լաւ շու եւ պու մաղազանըն քիւշաւոր-
նը, եւթօտ էվրօրաւտան ֆիլան մալին
կէլմիշ օլտուղուռն սօգազլարտա տէլ-
լալար վաւըթաւըլլա իլան իթտիլլի-
լէր իմիշ:

Իլանթըն պու նէվի ֆաիլի օլմաւորգ-
տան պաշա, օլ տէրէճէտէ պաշալը ի-
միշ քի, բէք չօգ թիւճարալար պուռնտան
կէրի տուրուլար իմիշ: Հաթթա տի-
վարալար իլաննամէլէր եւթըլտըրմադ-
լըգ տա շէտիտէն մէմուռ իմիշ: Իշպու-
սըրատա Գիշիտանըն իթտիլլարը զուհու-
րա կէլմիշ տիր:

Մէրգուլ, պազը հալաւտիսաթ իլէ հի-
քեառէլլէրի հալի օլարադ, այտա պիւր
իթի նիւսիւթ թապ իտիլմէք իւզըն պիւր
իլանթա զազէթաւը չըգարմաեք տիւ-
շիւնմիւշ, վէ Ճարքնուռն իշպու իւք զա-
զէթաւը Մօշիվօկուսա թէսմիէթ իտիլ-
միշ տիր: Մէքըլար զազէթաւըն պիտա-
եթիի հօրիւր զառէթ միւշքիլ օլուպ,
էվրօրալը րէֆիզլէրինին շէքաթլէրինի
քէնտի տէ շէքմիշ, վէ ապսէնսի վէ տա-
լիմի մուհարրիւր վէ ազչէսի օլմաւոր-
ղը ճիհէթէ, մուլթազամէն թապ ու
նէլլի գապիլ օլմամըլ տըր:

Պիր առէմ իչին պու երէք զառէթ ա-
ղըր օլտուղուռնտան, մէրգուլ էճգաճը
պազը Ճարքնուլ թիւճարա միւրաճաւթ-
լա, թէշէպիւսիւ հագգընտա պուռնա-
րըն մուսվէնթիինի էլտէ իթմէլէլ, օլ-
տան սօնրա զազէթաի մէքըլար այտա իւշ
տէֆա մուլթազամէն չըգարմաեք պաշա-
մըլ, վէ էվլէլա Թօքիօ էվլէրինէ, սն-
րա եւթօհամա էվլէրինէ, վէ նիհաթէթ
հէր եէրէ կիրմիէ պաշալմըլ տըր:

Պէօյլէճէ Ճարքնիտա զազէթաճըլըզ
պաշալմըլ, մուլթաֆադըլլէթլէ պէ-
րապէր րէգապէթ իլէրի կէլմիշ, լաքին
Ճարքնիտա զազէթաճըլըզն իլէրլէմէ-
սի՝ մաթպաճա միւքէմիլ էտէվաթըն
գապուլ վէ իտիլլի սառէսիտէ օլմուշ
տուր:

Ճարքնտա պիրիճի բօլթիլլա զազէ-
թաւը՝ Եուպին-Հօշի-Եին-Պուռն իսմինտէ
օլան վէ 1872տէ թէսսիս իտիլլէն զա-
զէթա օլուպ, օնտան պէրու բէյ տէր
բէյ արթըլ, վէ ազ վազըթտա իւ-
նըլմաեաճա պիր րատտէքէ կէլմիշ տիր:

ԹԵՎՃԻՀԱԹ

Մադաւը Սատարէթ իւզմա թէրճէ-
մանը Վէքիլ էֆ.եէ պալէա. Պէյօղ-
լու մուգալիւլաթ մուհարրիւր Ուպ-
տուլլա՝ Նաւաճէ էֆ.եէ ուլէա էվ-
վէրի, Սուրիա վիլաեթի մէճիսի
իտարէ ազասընտան Սէլիմ էյուպ

էֆ. իլէ Հանա էֆ. Չաւանիտի ու-
լէա սանիսի րիւթպէլլէրի, Տիարպէ-
թիւր վալիսի Սըրրի բաշանըն պիւ-
պիւք մաիտուռն Հէնտէսէլաւնէյի
պէրրիի Հիւմաեուռնտա ֆէհի Տէն-
տէսէ մուլլիմի Եուսուֆ Բաքի պէյ
էֆ.եէ ուլէա սանիսի, վէ Բարիստէ
Իքմալը թահալ իլէ Տէրիսաւտէթէ
կէլլէն տիլէր մաիտուռն Մէհմէտ
Մէտաւտ պէյէ սանիլ սանիսի, Պիթ-
լիս իսթիւնաֆ վաշքէմէսի միւտտաի
ուսուլմիս Ահմէտ Համաթի էֆ.եէ ու-
լէա սանիսի, Պիկա պէլլէտիէ թա-
պիպի Պոզոս Եուվալիմ վէ Միտէ
պէլլէտիէ թապիպի Ահիլէա Թրեան-
տաֆիլ էֆ. լէրէ սալիլէ րիւթպէլլէ-
րի թէվճիլ:

Սուրիա միւ թէպէրանընտան Հաւ-
պիպ Մուլթըն բաշա իլէ Հալէպ մէթ-
րօքօլիտի Գէրմիս էֆ.եէ Չնճի Օս-
մանի, Բուժ Միլլիթի ճէմաւթը միւ-
թէպէրանընտան Մուսա Ֆէրիճէ
րիւթպէլլէ մէքըլարէտէն Մէհմէտի,
Պէյրուլթ սէր աճէլթէսի Անթուռն
պէյ իլէ Պէշտա էֆ.եէ Խուրի վէ
Հապիպ պէյ Պէքեաքիինի Յիւնճիւ
Օսմ. Սէլիմ էֆ. Անուրիէ Յիւնճիւ
Մէհմէտի, Իպրահիմէֆ. Խաւ վէ Իպ-
րահիմ էֆ. Եապրճըրա Հիւնճիւ Օս-
մանի նիշանլարը իշսան պուլլու-
մուշ տուր:

Տէրիսաւտէթ իսթիլլա մաշքէ-
մէսի ազալըլը՝ պիտաեթ մաշքէ-
մէսի րէիսի էվլէլի Գատրի էֆ.եէ,
Տէրիսաւտէթ պիտաեթ մաշքէ-
մէսի րէիսի էվլէլիլի՝ մաշքէմէսի
մէքըլարէ իքիճի հուգուլ տաիլէսի
րէիսի Հայտար էֆ.եէ, Տէրիսաւ-
տէթ պիտաեթ մաշքէմէսի իքիճի
հուգուլ տաիլէսի րէիսի Արիֆ պէյ
էֆ.եէ, Պէյօղու պիտաեթ մաշ-
քէմէսի իքիճի հուգուլ տաիլէսի
րէիսի Տէրիսաւտէթ իսթիլլա
մաշքէմէսի ազասընտան Ալի պէյ
թէվլիլ պուլլումուշ տուր:

ԹԵՎԻԶԱԹ ԲԵՍՄԻԵԼԷ

Տիւնքի ճոււտա կիւնիւ մէլաւըզ
րէսմի ալիսիտէն սօնրա շայեան
պուլլուռն միւսաւտէի սէնիէյի
հաղըթի Բատիլաճի իւզըլլէն Բու-
սիա սէֆիլի քէպիլի էսալթիլլա Մ-
տը Նէլիտօֆ ճէնապլէրի սուրէթի
զալըր րէսմիէտէ հուգուլը չէվքէթ-
մէվիլլուրը հաղըթի Թաճաւարիտէ
չէրէֆի մէսուլա Նաիլօլարադ, Բու-
սիա իմքէրաթօրու հալմէթիւ Չնճի
Նիգօլա հաղըթիլլէրինին իլտիլլաճ-
լարընա տաիլ օլան Նամէլ իմքէրա-
թօրիլլա Չաթլը չէվքէթօլմաթը հա-
ղըթի Բատիլաճի թէվլտի վէ իթա
իլլէմիշ տիր:

Մուշտա էրմէնի մէքէպի ճիվա-
ընտա էվրադը մուգիլլէ պուլլու-
տուլլուռն իսպար իլէ պէրապէր
տէրտէթիին տէլալէթ իթմէսիտէն
տօլաեք բաբա Բարսեղ էֆէնտիին
զաթլ զաստիլլէ Գիւրա գըրաֆի-
թիինէ կիւն իւշ Նէֆէր էրմէնի թա-
րաֆընտան ճէրէ, վէ թիւճարտան
Պոզոս էֆ. Չիլի Նուգուլ վէ էլէտար-
նըն Անլաթտա պէլ էրմէնի թաւա-

ֆընտան դասպ օլուտուղու, վէ եր-
նէ Մուշ ճիվալընտա Գիւլա գըրա-
ֆէթիլլա պիւր էրմէնի տէրտէթ
գըլընտըր կիպի, միւմաիլլէյի մա-
նըն բօլիս իտարէսիինէ իֆաւտէլլէրի
ալընտարա, միւթէճաւարլարըն ճի-
հէթի տալիէեթ թէպիլլա իտիլլէրի
Տէօրթիլլէն օրտուի Հիւմաեուռն
միւշլըրիլլէթիլլէ Պիթիլի վիլաեթիլլէ-
տէն պիլտիլլիլլա, վէ պուլլարըն
քէնտի բաբալարը հաղըլլա տա-
լիս պու սուրէթիլլէ սուր պաստա
պուլլուռնալարը տէրէճիլլէ չէվալթէթ-
լէրինէ տէլլէ պուլլուռն յօլաղէ,
իլանը րէյֆիլլէթէ իպթիսար գը-
լընտը:

ՏԱԽԻԼԻԵԼԷ

Տիւն Համիտիէ ճալիսիտէ իճրա
պուլլուռն սէլալըզ րէսմի ալիսի-
նի թէմաշա իթմէր իւզըլլէ տաիլէ
մալաւաեթէ Բուսիա սէֆիլի իլէ
պաշ թէրճէմաւը, Բուսիա սէֆի-
լի իլէ պաշ թէրճէմաւը, Ֆիլէմէնք
սէֆիլի իլէ պաշ թէրճէմաւը, Բաբա
հաղըթիլլէրինին Տէրիսաւտէթ վէ
քիլի մօնսէնեք Պօնէթիլլէ, Գարա-
տաղ մասալաճի կիւզարը, վէ տիլէր
գէվաթը միւթէպէրէ հաղըր պուռ-
նուպ, իճապ իտէնլէր Նաիլի իլթի-
ֆաթը Եւհիլեարի օլմուշար տըր:
— Համիտիէ Նամ թիճարէթ մէրթէ-
պիլլէն քիւշաւը պու կիւն վուգու
պուլլաճադ տըր: — Գալպ իսաթա-
լըզլարընտա մէհարէթի մալաւաեթ-
սի պուլլուռն Ավսթրիալը մէշ-
հուր բօքֆիսաթը Նօթմալըլ՝ սալը
ազալմը Տէրիսաւտէթ կէլմիշ օլ-
տուղու հալտէ, բէնչէնպիս ազալ-
մը Սիւրաթ գաթարըլլա վիլէնաեա
ալտէթ իթմիշ տիր: Միւմաիլլէյի
կէլլէն կիւն Ավսթրիա սէֆիլիինէ, Տը-
թօրաւաեթեան էֆ.եէ վէ Տը. Միւ-
լիլլէ վիլլիլլա վէրմիշ տիր: — Ժէնէ-
րալ Մուսիս Բուշըն, մաեթիլլէ
բէնչէնպիս ազալմը Չար Նամ վաթ-
րա րաքիպէն վէ Ստէսաեա միւթէ-
վէճիլլէն շէհրիլլա կիլմիշ տիր:
— Բուսիա իմքէրաթօրուռն սան-
տալիի հիւքիլլէթէ գուռտիին Եու-
նա գըրալընա րէսմէն պիլտիլլէ
իւզըլլէ Տէրիսաւտէթ տէն Աթիւնաեա
կիլմիշ օլան Ժէնէրալ Մուսիս Բուշ-
քին՝ մաեթիլլէ էֆրաւարլա պէրա-
պէր կէլլէն սապաճ Չար Նամ վա-
թօրա շէհրիլլա կէլմիշ, վէ բէնչ-
չէնպիս կիւնիւ Օտէսաեա միւթէ-
վէճիլլէն շէհրիլլա հաղըթի
իթմիշ տիր: Չարչէնպիս կիւնիւ,
Երազը սէրալընտա Բուսիա սէֆիլի
իլէ Ժէնէրալ միւշալլէյի պիլ գի-
եաֆէթ քէլլա պուլլուռն, վէ
պուլլա սատարադա վէ իտարիլլէ
Նաղըր բաշալար հաղարաթը վէ Ժէ-
նէրալ միւշալլէյի մաեթիլլէ վէ
մապէյի Հիւմաեուռն միւլլիլլէ հա-
ղըր պուլլուռնալար տըր: Չիւրաֆի-
լի սէնիլլէն սօնրա իմքէրաթօրու
թալթա գուռտիին միւթէգալմիլլէ
Նամէնէ ճէվապէն շէքէթիլլա իլ-
պուլլուռն Նամէլ Հիւմաեուռն՝ Ժէ-
նէրալ միւշալլէյի թէվլտի պուլ-
լուլլուռն տուր: — Պուլլալիլլէնտա
իլթիլլէնտա իլթիլլէնտա Չադ-
մաղըլար Եուգուլլուռնա գուռալ
թիւճարընտան Մ. Ժօղէֆ Անա-
թալաւտի իլգալը իֆիսա իտիլլա,
պու իլտէ Գիւլա Լիւնէ պանդալ
Մուրաւտան, Սըվաճըրղուլ վէ Լօնտ-
րանըն իլթի մուհիմ թիճարէթ էվ-
լէրի ալէազատար պուլլուռնադ տա
տըրլար: Միւլլիլլէն մաղազալ մէ-
հիւր ալլընա ալլընալ տըր:

արթմալ տա օլուպ, Մուսէլի Կապ-
պէնին մէպուլլուռն էնթիլլալընը
Սօպրանիէ մէպիլլիտէն թաւալի
իտիլլէմէսի՝ պու էֆ.քէալա հալլի-
տիլլէքտէ տիր: — Բուսի Միւլլէդ-
եօր թուռնկիւնիւ բրէնսթէրտիլլա
Սօֆիտա պուլլուռն ֆուգարաեա
5000 ֆրանկ իտէն վէրմիշ տիր: —
Ամիրալ Մադարօֆուռ գոմանտալ
ալթընտա պուլլուռն Բուսիանը
Ագալիլլա տօնանմալը՝ 10 կիւնտէն
Եաֆաեա կիլմէր իւզըլլէ էմր ալըլ
տըր: Տօնանմալ թալլէլլէրին Երու-
սաղէմի գիւտարէթ թիւլլէրի մալ-
սէտինէ մէպիլ մաշէլլի՝ մէքըլար
կիլլէճէք, վէ պառէհու Ֆրանսա
մէվաշիլլին տօլալըլ, Բաղալիա
գէմանը երէն Բիթէեթ ալտէթ իտէ-
ճէք տիր: — Չիւրալթա մալաւա
պուլլալըր մաքիլլալարըն վէ թէրէ
եաղը իմալ իտէճէք մաքիլլալարըն՝
տիլլէր գիւտարթ ալթիլլէրի կիպի րէս-
մի կիւմիլլէքտէն մուսի օլմաւընա
իլաւտէի սէնիլ շէրէֆաւարը պուլ-
լուլլուռն տուր: Գիւլա Եէնի-քէօլտէ
իլալ իտիլլէճէք օլան Ավսթրիա սէ-
ֆարէթիլլանի սէլլիլլէր իլլէն Եյրօ-
բատան ճէլպ իտիլլէճէք օլան ալտէթ
ու Նչա կէօթիլլէք րէսմիլլէն մուսի
գըլլընալ տըր: — Պու կիւնլէրտէ
Պուլլալիլլէքտէն էքսէր թաւալթը-
նա քէպրէթիլլէ գար եաղմալա, տէ-
միւր եւլ իլէ իճրա իտիլլէն բօթա
մուսմէլլալթընա թէլլիլլալթ վա-
գու պուլլուռն օլուպ, պու թէլլիլլա-
լալթըն մէնիլ թէլլէրիլլէրի գըլլընտա
տէմիլ եօլ իտարէսի թաւալթընտան
թէլլապիլլէր իւզըլլէ թիլլիլլալթ գը-
լընալ տըր: — Գալաթա վէ Գէրէճ-
գաթուռն մուլադալթ կէօթիլլէք
տաիլլէրինին ինչալթ թէլլալթ
թիլլալթ պուլլուռնտան, թէլլիլլա
վէ թէլլիլլալթ մուսմէլլալթին իճրա-
լը գըլլընտա, քէլլիլլէրին Տէրիսաւ-
տէթ րըլթըլլալար շիւքէթիլլէ թաւա-
լթընտան Նաֆիա Նէպարէթիլլէ թէպ-
լիլլա գըլլընալ տըր: — Վան հապա-
նէսիտէ պուլլուռն 16 նէֆէր մալ-
պուս հապըլլալար իլալար՝ Մաշ-
քէմէլ իսթիլլա գարալըլլա գա-
թիլլէթ քէպալ իթիլլէրինտէն, էշ-
իսալ մէրգու մէնիլ ճէգա մաշէլլէ-
րինէ կէօնտէրլլալթ վիլաեթիլլէն
մէրճիլլէն եաղըլլալ, վէ իճալը տէր-
տէթ պուլլուռն տուր: — Անա-
թօլլիլլա Աթիլլա զազէթալար՝ մուլա-
լիլլէրի սուլլալթ գալտէ հարէքէթ
իլլէրիլլէնտէն, թէլլէրիլլէրի հալլի-
տէ միւսաղալթ շէտիլլէ իճրալար մու-
գարէր իտուկի իլթալ օլուլլուռն
տուր: — Տէրիսաւտէթտէ Եուսուֆ-
եան իսանընտա 9 նիւմէրօլա մաղա-
գատա թիւճարտան Վարդանեան
Ռուբէն էֆ. իլէ գուլմալիտանըն
իլլալարնա պու քէրէ Չնճի Մաշքէ-
մէլ թիճարէթտէն րէսմէն հիւքմօղ-
լուլլուռն տուր: Իսթիլլալար Չադ-
մաղըլար Եուգուլլուռնա գուռալ
թիւճարընտան Մ. Ժօղէֆ Անա-
թալաւտի իլգալը իֆիսա իտիլլա,
պու իլտէ Գիւլա Լիւնէ պանդալ
Մուրաւտան, Սըվաճըրղուլ վէ Լօնտ-
րանըն իլթի մուհիմ թիճարէթ էվ-
լէրի ալէազատար պուլլուռնադ տա
տըրլար: Միւլլիլլէն մաղազալ մէ-
հիւր ալլընա ալլընալ տըր:

